

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8Pc/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823201609
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8823201609.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX, D. E. A., zast.: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX, D. E. A., proti odporkyni: F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XXX, C., I. XXX, E. J., o zvýšenie výživného t a k t o

rozhodol:

I. M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/149/2021-44 zo dňa 02.12.2021 a to tak, že sa z v y š u j e vyživovacia povinnosť matky voči synovi A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 150€ na čiastku 320€, ktoré výživné je matka p o v i n á platiť k rukám syna vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred počnúc dňom 15.08.2023.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 15.08.2023 do 30.11.2023 v sume 685,44€ je matka p o v i n n á zaplatiť k rukám syna do 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zvýšil vyživovaciu povinnosť matky voči jeho osobe zo sumy 150,- eur na čiastku 400,- eur mesačne. V návrhu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 02. 12. 2021, č.k. 8P/149/2021 - 44 súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou zaviazal matku platiť výživné v tom čase maloletému synovi - navrhovateľovi vo výške 150,- eur mesačne. Súd pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti nevychádzal z príjmu matky, ktorý v tom čase a ani teraz navrhovateľovi nie je známy. Od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľa, ktorá spočíva najmä v podstatnom zvýšení jeho mesačných výdavkov. Rozsah jeho odôvodnených potrieb sa podstatne zvýšil najmä zvyšujúcimi sa cenami vecí dennej potreby, a to aj v súvislosti s nástupom na štúdium. Navrhovateľ má 19 rokov a od septembra 2023 bude študentom X. K. L. C. I. D. I. I.. Keďže ide o denné štúdium vysokej školy, navrhovateľ bude bývať v školskom internáte s poplatkom 69,- eur mesačne. Na stravu mu bude potrebná čiastka 120,- eur. Ďalšie náklady budú spojené s úhradou cestovného – 80,- eur, vreckového – 150,- eur, so zabezpečením školských pomôcok, zošitov – 50,- eur, ošatenia, hygienických potrieb, liekov – 80,- eur a s voľnočasovými aktivitami – 50,- eur. Na stravu počas víkendov a prázdnin je nutná čiastka 100,- eur a takú istú sumu vynaloží na iné aktivity ako napr. exkurzie, školské výlety, dovolenka, barber. O príjme matky navrhovateľ nemá vedomosť, nakoľko matka je od roku 2020 v zahraničí. Trvalý pobyt na adrese bol matke zrušený a o jej novom pobyte nemá navrhovateľ žiadnu vedomosť.

2. Odporkyňa- matka sa vo veci písomne vyjadрила. Súhlasila so zvýšením výživného na sumu 250,- eur mesačne k rukám syna.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, oboznámením sa s listinnými dôkazmi: rodný list navrhovateľa, potvrdenie o návšteve školy, písomné vyjadrenie matky, doklady o príjmoch a výdavkoch matky, doklady o výdavkoch navrhovateľa, písomné vyjadrenie zástupcu navrhovateľa, doklady o príjme a výdavkoch otca navrhovateľa, oboznámením sa s obsahom spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8P/149/2021 a zistil tento skutočný stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/149/2021-44 zo dňa 02.12.2021 bolo manželstvo C. B., nar. XX.XX.XXXX a F. B., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, rozvedené. Na čas po rozvođe bol maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX zverený do osobnej starostlivosti otca a matka zaviazaná platením výživného na maloletého syna po 150,- eur mesačne. Právoplatnosť rozsudku nastala dňa 04.02.2022.

5. Podľa potvrdenia L. C. I. D. I. I., M. M., je A. B. v akademickom roku 2023/2024 študentom X. ročníka denného štúdia v študijnom odbore- L. N. O..

6. Navrhovateľ vo svojej výpovedi uviedol, že je študentom L. C. I. D. I. I., M. M.. Na cestovné z miesta jeho bydliska do Banskej Bystrice je potrebná suma okolo 12 až 13€, ide o jednu cestu autobusom, čiže takú istú sumu musí hradiť aj pri ceste späť. Domov cestuje zhruba každý týždeň. Otec mu uhradil poplatok za internát vo výške 420€ na zimný semester. Na ďalší semester bude znova potrebné uhradiť takúto alebo aj vyššiu sumu. V súvislosti s jeho štúdiom bolo potrebné zakúpiť notebook vo výške 520,46€. Finančné náklady sú spojené s kúpou oblečenia a obuvi. Zvýšené finančné výdavky súvisia aj s jeho voľnočasovými aktivitami a to mesačne členské v posilňovni 30€ a mesačne za thajský box 40€. Otec mu dáva k dispozícii týždenne vreckové vo výške 30€. Mesačne mu prispeje čiastkou ešte 50€, podľa toho aká je výška zárobku otca v tom ktorom mesiaci. Keďže stravovanie nemá zabezpečené v škole alebo na internáte, stravu si musí kupovať sám. Jedno jedlo stojí 9 až 10€. Na rôzne školské potreby, zošity, perá vynaložil čiastku 80€. Počas týždňa sa snaží brigádovať s príjmom 4€ na hodinu. Týždenne môže pracovať maximálne 5 hodín, takže je schopný si zarobiť cca 20€ týždenne. Pokiaľ nie je v škole, býva v spoločnej domácnosti s otcom, starou mamou a bratom, ktorý je dospelý a samostatne zarábajúci. Otec je zamestnaný s príjmom cca 1200€. Navrhovateľ má vedomosť o tom, že otec uhradza poplatky za bývanie a spláca hypotéku za chatu. Potvrdil, že jeho mama si plní vyživovaciu povinnosť vo výške 150€ mesačne, nad rámec tejto sumy mu nijako neprispieva. V prípade sviatkov ho neobdarúva, navrhovateľ s ňou nie je v žiadnom kontakte.

7. Z písomného vyjadrenia odporkyne- matky navrhovateľa vyplýva, že táto po rozvođe manželstva súhlasila s platbou výživného 150 eur. Majetkové vysporiadanie po 18 ročnom manželstve bolo pre ňu 0 eur, resp. nechala si len jej staré auto a manželovi zostal byt, chata, auto a všetko zariadenie. Odporkyňa teda nedisponuje žiadnym majetkom a býva len v podnájme. Syn sa s ňou odmieta stretávať a komunikovať, napriek jej naliehavým prosbám. Svoje povinnosti si riadne a načas plní a chcela sa mimosúdne dohodnúť na zvýšení výživného zo 150 eur na 250 eur, ale žiaľ jej exmanžel s tým nesúhlasil. Jej náklady na nájom sú 800 libier mesačne, 300 libier kúrenie mesačne, 50 libier cca elektrina mesačne, 71,51 libier za povinné mesačné poistenie auta. Tieto položky platí s priateľom na polovicu, keďže bývajú v jednom nájme. Ďalšie jej výdavky sú 150 eur výživné, 80 libier náklady na cestovanie, 15 libier telefón, 80 libier na ošatenie, 70 libier priemerne za zubné, lieky, hygienické potreby, 400 libier strava mesačne.

8. Zástupca navrhovateľa vo vyjadrení zo dňa 12.12.2023 uviedol, že tvrdenie odporkyne ohľadom majetkového vyporiadania po rozvođe nie je pravdivé, keďže v zmysle uzatvorenej dohody o vyporiadani BSM vyplácal exmanželke 11 kalendárnych mesiacov sumu 150,- eur, čo činilo 1.600,- eur. Je pravdou, že jemu pripadla do vlastníctva rekreačná chata, ale aj s istinou úveru vo výške 18.929,91 eur, ktorú spláca v pravidelných mesačných splátkach do dnešného dňa. Byt v čase rozvođu manželia nevlastnili, nakoľko bývali počas celej doby ich manželstva v rodičovskom byte s jeho mamou. Odporkyňa mala snahu sa dohodnúť mimosúdne, ale až po otvorení pojednávania o zvýšení výživného. Dňa 07.07.2023 otec navrhovateľa po oznámení o prijatí syna A. na vysokú školu poprosil odporkyňa- matku, nakoľko predpokladal enormné zvýšenie nákladov spojených so štúdiom, či by nebola ochotná prispievať synovi mimo súdom stanovenú vyživovaciu povinnosť nejakou čiastkou. Odporkyňa podmienila nápomocnosť vynúteným kontaktom so synom A.. Nakoľko sú vzťahy syna s matkou rozvrátené, syn tieto podmienky

nebol ochotný akceptovať. Matka ďalej uviedla, že podľa toho aký má mesiac je ochotná prispievať- t.j. nepravidelná pomoc. Zástupca navrhovateľa ďalej uviedol, že syn je alergik, pod neustálym dohľadom dermatológa, preto sa snaží aspoň raz v roku vycestovať k moru a v zime na hory. Otec navrhovateľa k vyjadreniu doložil doklady o výdavkoch (hypotéka vo D., N., pôžička v O. I., N., inkaso- bývanie, nájom SBD, platba internet, televízia, telefón, vreckové pre syna, sporenie syna, náklady na pohonné hmoty, platby u zubára, doklady o platbách za letnú, zimnú dovolenku).

9. Z výplatných pásov predložených odporkyňou súd zistil, že táto v zamestnaní za obdobie posledných 12 mesiacov dosiahla priemerný mesačný čistý príjem vo výške 1.396,25 libier (po prepočte cca 1.628,- eur).

10. Podľa potvrdenia spoločnosti I., N.. P., otec navrhovateľa, C. B., dosiahol za posledných 12 mesiacov v zamestnaní priemerný mesačný čistý príjem vo výške 1.424,33 eur.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá dočasu, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

14. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného je dôvodný. Súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak došlo k podstatnej zmene pomerov, či už na strane dieťaťa alebo na strane rodiča. V čase pôvodného rozhodovania súdu v decembri 2021 bol navrhovateľ ešte maloletý a bol študentom X. K. na Q. N.. N. je študentom vysokej školy v I. I.. V súvislosti s nadobudnutím plnoletosti navrhovateľa a s plnením jeho školských povinností došlo jednoznačne k nárastu nákladov nevyhnutných na uspokojovanie jeho základných životných potrieb, na úhradu výdavkov spojených so štúdiom (cestovné, internát, strava, ošatenie, obuv, hygiena, zdravotná starostlivosť). Navrhovateľ vynakladá financie aj na trávenie voľného času, záujmovú činnosť, pričom časť jeho nákladov sa snaží uhrádzať brigádnickou činnosťou.

18. Z doložených dokladov a tiež z tvrdení navrhovateľa možno jednoznačne vyvodiť, že na jeho strane sa od roku 2021 podstatne zmenili pomery a uspokojovanie jeho potrieb odôvodňuje zvýšenie výživného. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní zohľadňuje na jednej strane odôvodnené potreby oprávneného – teda navrhovateľa a na druhej strane prihliada na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. V roku 2021 matka navrhovateľa žila a pracovala v zahraničí. V rozvodovom konaní súhlasila s výživným otcom požadovaným a to v sume 150,- eur. S poukazom na súhlasné stanoviská rodičov, súd matku zaviazal platením výživného na v tom čase maloletého syna vo výške 150,- eur. Súd prihliadol na skutočnosť, že matka aj nad rámec výživného prispievala na potreby dieťaťa

(napríklad na vodičský kurz, študijný pobyt v Španielsku) a obdarovávala syna v prípade sviatkov. Aktuálne navrhovateľ nie je s matkou v kontakte, matka si plní vyživovaciu povinnosť vo výške 150,- eur, ale nad rámec tejto sumy synovi neprispieva, na sviatky ho neobdarúva. V zmysle odporúčacích tabuliek určovania výživného by výživné na študenta- vysokoškoláka, ak ide o jedinú vyživovaciu povinnosť rodiča, malo dosahovať cca 20 % čistého príjmu povinného rodiča. V danom prípade priemerný mesačný čistý príjem matky dosahuje výšku 1.396,25 libier, t.j. cca 1.628,- eur. S poukazom na uvedené zákonné ustanovenia, skutočnosti zistené dokazovaním, súd zvýšil vyživovaciu povinnosť matky na sumu 320,- eur (cca 20% zo sumy 1.628,- eur).

19. Na strane povinného rodiča neboli zistené také pomery, ktoré by umožňovali návrhu navrhovateľa vyhovieť v celom rozsahu, preto súd jeho návrh v prevyšujúcej časti zamietol.

20. Výživné súd zvýšil počnúc dňom podania návrhu na súd, t.j. dňom 15.08.2023. Za obdobie od 15.08.2023 do 30.11.2023 vznikol matke na výživnom dlh pozostávajúci z neuhradeného zvýšeného výživného a to vo výške 685,44 eur (17 dní v mesiaci august po 10,32 eur činí spolu 175,44 eur + 3 mesiace po 170,- eur = 510,- eur; spolu 685,44 eur). Vzhľadom na výšku peňažného záväzku súd uložil odporčykni zaplatiť ho navrhovateľovi do 3 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a)neboli splnené procesné podmienky,
- b)súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c)rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d)konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e)súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f)súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g)zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h)rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.